

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
Kỷ niệm 90 năm ngày truyền thống Ngành Tuyên giáo của Đảng
(01/8/1930 - 01/8/2020)

Sau Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3/2/1930), nhiệm vụ công tác tư tưởng của Đảng được đặt lên hàng đầu nhằm tuyên truyền làm cho các tầng lớp nhân dân hiểu Đảng, tin Đảng và đi theo con đường cách mạng vô sản của Đảng để giải phóng dân tộc khỏi ách nô lệ. Từ yêu cầu đó, Đảng ta thành lập Ban Cổ động - Tuyên truyền để tuyên truyền, vận động, tập hợp các lực lượng trí thức, công nhân, nông dân yêu nước đứng lên theo Đảng đấu tranh giành độc lập tự do cho dân tộc.

Ngày 01/8/1930, Ban Cổ động và Tuyên truyền của Đảng Cộng sản Việt Nam đã cho xuất bản tài liệu "Ngày Quốc tế đồ 01/8", kêu gọi chống chiến tranh đế quốc, bảo vệ hòa bình, bảo vệ Liên bang Xô Viết, ủng hộ phong trào giải phóng dân tộc. Đây là tài liệu duy nhất, sớm nhất còn lưu lại cho đến nay đề rõ "Ban Cổ động và Tuyên truyền của Đảng Cộng sản Việt Nam ấn hành". Tài liệu này phát hành đã gây được dư luận rộng lớn trong xã hội đương thời. Kể từ 01/8/1930 đến tháng 10 năm 1930, trong cả nước đã diễn ra hàng trăm cuộc biểu tình của Nhân dân ta chống chiến tranh đế quốc; ở một số nơi, hưởng ứng lời kêu gọi của Đảng Cộng sản Việt Nam, binh lính đã không bắn vào quần chúng khi đi đàn áp các cuộc biểu tình, mít tinh của Nhân dân. Từ đó, ngày 01 tháng 8 trở thành một mốc lớn trong lịch sử đấu tranh cách mạng của Nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng, gắn liền với sự ra đời của một tài liệu lịch sử quý giá, đánh dấu một hoạt động rất có ý nghĩa trong công tác tư tưởng – văn hóa của Đảng.

Xuất phát từ ý nghĩa chính trị to lớn trên, Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương đã trình Thường vụ Bộ Chính trị Trung ương Đảng khóa VIII và được Thường vụ Bộ Chính trị chuẩn y lấy ngày 01 tháng 8 hàng năm là Ngày Truyền thống ngành công tác tư tưởng - văn hóa của Đảng. Đến năm 2007, sau khi Ban Tư tưởng - Văn hoá Trung ương và Ban Khoa giáo Trung ương hợp nhất thành Ban Tuyên giáo Trung ương, Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa X) quyết định lấy ngày 01 tháng 8 hàng năm là Ngày Truyền thống ngành Tuyên giáo của Đảng.

**I. 90 NĂM - NHỮNG CHẶNG ĐƯỜNG LỊCH SỬ VẼ VANG CỦA
NGÀNH TUYÊN GIÁO**

*1. Công tác Tuyên giáo trong phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc và
Tổng khởi nghĩa Cách mạng Tháng Tám (1930 - 1945)*

Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là kết quả của việc chuẩn bị đầy đủ về mặt chính trị, tư tưởng và tổ chức. Đồng chí Nguyễn Ái Quốc là người cộng sản Việt Nam đầu tiên đã truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin vào Việt Nam, là người đã vạch ra đường hướng cơ bản của cách mạng Việt Nam, đồng thời cũng là người trực tiếp tuyên truyền, giáo dục và huấn luyện cán bộ, chuẩn bị tốt mọi mặt về tổ chức để đi đến thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam. Các tác phẩm của Nguyễn Ái Quốc như “Bản án chế độ thực dân Pháp”, “Đường Kách mệnh”, các tờ báo do Người sáng lập như “Người cùng khổ”, “Thanh niên”... là những tài liệu truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin đầu tiên vào Việt Nam. Những tài liệu này có sức cuốn hút mạnh mẽ các tầng lớp trí thức tiến bộ và những người tiên tiến trong giai cấp công nhân, nhân dân lao động lúc bấy giờ, vì nó có tác động thức tỉnh lòng yêu nước của Nhân dân, vạch ra con đường cách mạng đúng đắn để có thể đi đến thắng lợi cuối cùng, chỉ ra xu thế phát triển tất yếu của dân tộc và thời đại đó là con đường độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Không chỉ bằng các tài liệu, sách báo được gửi vào trong nước để truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin và con đường giải phóng dân tộc, Người còn cùng các đồng chí của mình mở các lớp huấn luyện cán bộ, tổ chức cho một số cán bộ sang Liên Xô để chuẩn bị cho đội ngũ cán bộ cốt cán của Đảng sau này. Những cán bộ đầu tiên được Nguyễn Ái Quốc đào tạo đã trở thành những chiến sĩ cộng sản ra sức truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin vào Việt Nam, thông qua đó giác ngộ quần chúng, chuẩn bị điều kiện chín muồi để đi đến thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam - Ngày 3 tháng 2 năm 1930.

Trong giai đoạn này công tác Tuyên giáo của Đảng đã góp phần không nhỏ vào những chiến thắng của quân và dân ta, công tác tuyên truyền thông qua các tài liệu, sách báo của Đảng, phát động hàng nghìn cuộc đấu tranh rộng khắp cả nước, từ phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh (1930-1931) đến cao trào dân chủ (1936-1939) và nhất là sau Hội nghị Trung ương 8 (năm 1941) tất cả công tác của Đảng đều hướng vào việc thực hiện nhiệm vụ chiến lược cách mạng: tập trung sức mạnh toàn dân tộc vào nhiệm vụ phản đế, giành độc lập dân tộc. Những đồng chí làm công tác Tuyên giáo của Đảng đã động viên các tầng lớp, dân tộc tham gia vào mặt trận cứu nước và kịp thời truyền đạt những nhận định, chủ trương của Đảng trước các diễn biến trong nước và quốc tế, đã ra những khẩu hiệu sát hợp hướng dẫn tư tưởng và hành động của quần chúng. Với nhiều hình thức tuyên truyền hết sức táo bạo như tuyên truyền xung phong, tuyên truyền vũ trang, bạo động chính trị, cổ vũ quần chúng nổi dậy với khí thế mạnh mẽ áp đảo quân thù, huy động toàn dân tộc đứng lên lật đổ chế độ phong kiến, thực dân, lập nên nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á.

2. Công tác Tuyên giáo trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược (1945-1975)

- Giai đoạn 1945-1946, đây là giai đoạn công tác Tuyên giáo ra sức vận động quần chúng nhân dân đấu tranh bảo vệ chính quyền, giữ vững thành quả cách mạng vừa mới giành được sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

- Giai đoạn 1946-1954, là giai đoạn cả nước kháng chiến chống thực dân Pháp và can thiệp Mỹ. Công tác Tuyên giáo lúc này tập trung cho nhiệm vụ vừa kháng chiến vừa kiến quốc, động viên toàn dân kháng chiến với phương châm “toàn dân, toàn diện, trường kỳ, tự lực cánh sinh”.

- Giai đoạn 1954-1975, Đảng ta đã lãnh đạo công tác Tuyên giáo thực hiện cuộc vận động chính trị, giáo dục tư tưởng liên tục, rộng khắp nhằm quán triệt hai nhiệm vụ chiến lược. Với ý chí “không có gì quý hơn độc lập tự do”, thực hiện cuộc chiến tranh Nhân dân, phát huy tinh thần yêu nước của toàn dân tộc, tranh thủ tối đa sự ủng hộ của Nhân dân thế giới, tạo ra sức mạnh tổng hợp để đánh thắng đế quốc Mỹ xâm lược. Công tác Tuyên giáo đã thành công trong việc bồi dưỡng ý chí quyết tâm đánh Mỹ và thắng Mỹ của toàn dân tộc, góp phần động viên Nhân dân miền Bắc ra sức khôi phục và phát triển kinh tế, ra sức xây dựng hậu phương lớn XHCN, đánh thắng cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, chi viện đắc lực sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975, đất nước ta giải phóng, non sông thu về một mối, đưa cả nước bước vào một thời kỳ mới, thời kỳ cả nước tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Trải qua hai cuộc chiến tranh vệ quốc, cùng với quân dân cả nước, đội ngũ cán bộ làm công tác Tuyên giáo của Đảng, dù hoạt động ở hậu phương hay tiền tuyến, ở vùng địch tạm chiếm hay ở vùng tự do, ở đồng bằng, thành phố hay ở rừng núi, trong nhà tù của địch hay trên mặt trận... tất cả đều tỏ rõ lòng trung thành vô hạn với Tổ quốc, với Đảng, với Nhân dân, quyết tâm vượt qua mọi gian khổ, hy sinh, nỗ lực phấn đấu để hoàn thành nhiệm vụ. Trong những năm tháng chiến tranh ác liệt này, đã xuất hiện hàng trăm tấm gương anh hùng, đã có hàng nghìn cán bộ Tuyên giáo từ Trung ương đến địa phương và cơ sở, cán bộ các trường Đảng, trường huấn luyện chính trị, cán bộ các cơ quan báo chí, đài phát thanh, thông tấn xã, các nhà văn, nhà báo, nhiếp ảnh, nhà quay phim, các đội viên đội thông tin lưu động, đội văn công, chiếu bóng,... đã hy sinh anh dũng vì độc lập, tự do cho dân tộc.

3. Công tác Tuyên giáo trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc (1975 đến nay)

Nhiệm vụ công tác Tuyên giáo lúc này là tập trung động viên lòng yêu nước, khắc phục khó khăn, xây dựng quyết tâm vượt qua thử thách, đề cao tinh thần chủ

động, dám nghĩ dám làm, tìm tòi sáng tạo, từ đó đã từng bước khắc phục hậu quả chiến tranh, giành chiến thắng trong hai cuộc chiến tranh bảo vệ biên giới của Tổ quốc, từng bước xây dựng cơ sở vật chất-kỹ thuật ban đầu hết sức quan trọng của đất nước, tạo điều kiện cho các bước phát triển tiếp theo.

Đại hội VI của Đảng đã khởi xướng sự nghiệp đổi mới toàn diện đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Công tác Tuyên giáo không chỉ góp phần vào việc hình thành và từng bước hoàn thiện hệ thống lý luận của Đảng thông qua tổng kết thực tiễn, mà còn đưa đường lối đổi mới nhanh chóng đi vào cuộc sống, góp phần tạo nên những thành tựu quan trọng có ý nghĩa lịch sử trên tất cả lĩnh vực chính trị, kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Trải qua lịch sử 90 năm xây dựng, trưởng thành và phát triển, cơ quan chuyên trách làm công tác tuyên giáo của Đảng đã có những tên gọi khác nhau và có những lần chia tách, hợp nhất cho phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ của mỗi giai đoạn lịch sử trong sự nghiệp cách mạng. Cơ quan tham mưu của Trung ương Đảng về công tác tuyên giáo từng thời kỳ, từng giai đoạn có khác nhau về tên gọi: Ban Cổ động và Tuyên truyền, Bộ Cổ động và Tuyên truyền (giai đoạn 1930 - 1945); Ban Tuyên truyền và Giáo dục Trung ương (năm 1950); Ban Tuyên huấn Trung ương (năm 1951); Ban Tuyên giáo Trung ương (năm 1959)... và hiện nay là Ban Tuyên giáo Trung ương (năm 2007). Cho dù tên gọi ở mỗi thời kỳ lịch sử có khác nhau; song về cơ bản, Ban Tuyên giáo Trung ương luôn là cơ quan tham mưu của Ban Chấp hành Trung ương Đảng; trực tiếp và thường xuyên là của Bộ Chính trị, Ban Bí thư trong công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, về chủ trương, quan điểm và chính sách của Đảng trong lĩnh vực tuyên truyền, báo chí, xuất bản, văn hóa, văn nghệ, khoa học - công nghệ, giáo dục - đào tạo và một số lĩnh vực xã hội và cũng là cơ quan chuyên môn - nghiệp vụ về các lĩnh vực công tác đó.

II. Chặng đường 90 năm công tác Tuyên giáo Tỉnh ủy Bình Thuận

1. Công tác tuyên truyền cách mạng khi chưa thành lập Tuyên giáo của Đảng (1930 - 1948)

Cuối năm 1930, chi bộ Đảng đầu tiên của tỉnh được thành lập tại làng Tam Tân và năm 1931, một số Hội viên Nông hội đỏ tại Hàm Thuận như các đồng chí Nguyễn Tương, Nguyễn Gia Tú, Trần Hoàn được kết nạp vào Đảng. Mặc dù địch ra sức đánh phá, bắt bớ những người hoạt động cách mạng, tổ chức đảng cấp tỉnh chưa hình thành, chưa có sự phân công đảng viên phụ trách công tác tuyên huấn, nhưng các đảng viên đều làm nhiệm vụ tuyên truyền đường lối xây dựng Đảng, tuyên truyền lòng yêu nước, chống thực dân Pháp và phong kiến, xây dựng cơ sở cách mạng.

Để cổ vũ, hướng dẫn phong trào cách mạng trong tỉnh, các đồng chí Nguyễn Tương, Nguyễn Gia Tú, Trần Hoàn phát hành tờ báo nội bộ, lấy tên “Nhân đạo” và một số tài liệu “bỏ túi” nói về Cách mạng tháng Mười Nga, Công xã Pari, Công xã Quảng Châu..., in truyền đơn cho các cuộc đấu tranh. Có thể nói, tờ “Nhân đạo” là tờ báo đầu tiên của Đảng bộ Bình Thuận làm nhiệm vụ tuyên truyền cách mạng trong nhân dân. Do điều kiện đảng viên hoạt động bí mật, công tác tuyên truyền vừa kết hợp tuyên truyền miệng, vừa dùng truyền đơn, bản tin, nội san, cổ vũ, hướng dẫn phong trào. Biện pháp đó đã có tác dụng nhất định, thức tỉnh tinh thần yêu nước của nhân dân theo đường lối của Đảng.

Sau đợt đấu tranh tháng 8/1931, tổ chức đảng ở Bình Thuận tạm thời tan rã do địch đàn áp, bắt tù đày các đảng viên cốt cán. Đến năm 1935, các đồng chí bị giam cầm mãn hạn tù, trở về quê hương tiếp tục hoạt động. Từ năm 1936 - 1939, tổ chức đảng được xây dựng lại, tiếp tục lãnh đạo tuyên truyền quần chúng nhân dân đấu tranh đòi dân sinh dân chủ. Hình thức tuyên truyền mới là đảng viên đến vận động từng người dân tham gia. Qua đó, nhân dân đấu tranh chống thu tô cao thặng lợi (tháng 02/1937); bãi thị không họp chợ Phan Thiết vào tết Thanh Minh (tháng 3/1937); giảm thuế xe ngựa, xe kéo...

Để chuẩn bị Tổng khởi nghĩa tháng 8/1945, Ban vận động Việt Minh lâm thời tỉnh thành lập. Được sự phân công của tổ chức, dưới danh nghĩa Việt Minh, các đồng chí đảng viên đi vào cơ sở cốt cán ở các địa phương xây dựng phong trào. Thực hiện chủ trương của Đảng, Ban vận động Việt Minh lâm thời tỉnh tuyên truyền, kêu gọi nhân dân đứng lên đánh đổ phát xít Nhật. Ngày 24/8/1945, nhân dân Bình Thuận giành chính quyền thành công.

Tháng 9/1945, Mặt trận Việt Minh tỉnh thành lập chính thức, phân công cán bộ phụ trách công tác tuyên truyền. Đồng thời, các đoàn thể quần chúng được thành lập gồm nông dân, công nhân, phụ nữ và thanh niên cứu quốc. Tháng 11/1945, Đảng chủ trương “tự giải tán” rút vào hoạt động bí mật, tỉnh Bình Thuận hình thành Hội Nghiên cứu Chủ nghĩa Các Mác hoạt động công khai ở các cấp.

Tháng 01/1946, thực dân Pháp xâm lược nước ta một lần nữa, đưa quân đàn áp phong trào cách mạng ở Bình Thuận. Dưới sự lãnh đạo của Việt Minh tỉnh, nhân dân Bình Thuận tiến hành kháng chiến chống kẻ thù. Thời gian này, công tác tuyên truyền cách mạng tập trung giáo dục lòng yêu nước cho cán bộ, nhân dân và bảo vệ thành quả mới giành được. Do đó, ta vừa ổn định tổ chức, các cơ quan kháng chiến, vừa củng cố lực lượng vũ trang các cấp... Sau hội nghị cán bộ tháng 4/1947, Đảng bộ tỉnh chỉ đạo Mặt trận, các đoàn thể cứu quốc và chính quyền các cấp đẩy mạnh công tác tuyên truyền cách mạng. Cấp ủy, lãnh đạo các ngành, đoàn thể và lực lượng vũ trang tuyên truyền chủ trương của Đảng trong ngành, đoàn thể mình.

2. Thành lập Ban Tuyên huấn Bình Thuận góp phần đánh thắng thực dân Pháp xâm lược (1949 - 1954)

Đến tháng 9/1949, theo chủ trương của Trung ương, Đảng bộ tỉnh quyết định thành lập Ban Tuyên huấn. Đồng chí Nguyễn Diêu - Bí thư Tỉnh ủy kiêm Trưởng ban Tuyên huấn Tỉnh ủy là lãnh đạo đầu tiên ngành Tuyên huấn Bình Thuận. Lãnh đạo hoặc phụ trách Ban tiếp theo là các đồng chí: Hồ Liên (Hoàng Bích Sơn, tháng 10/1950), Hồ Việt Hách (tháng 3/1952), Trương Cừ (Trương Công Huân, tháng 8/1952), Trần Như Khuôn (Năm Lực, 1953).

Từ năm 1949, Tuyên huấn cấp ủy cơ sở được thành lập như: Tuyên huấn Hàm Thuận, Tuyên huấn Bắc Bình, Tuyên huấn Hàm Tân... Đầu năm 1951, thực hiện chủ trương của Liên Khu ủy Khu V về đơn giản các cơ quan, Tỉnh ủy Bình Thuận sáp nhập Ban Tuyên huấn và Ban Tổ chức thành Ban Đảng vụ. Tháng 8/1952, Ban Đảng vụ tiếp tục được củng cố, sáp nhập với Liên Ty Thông tin – Giáo dục thành một cơ quan. Cuối năm 1953, chỉ còn một số cán bộ theo dõi công tác Tuyên huấn và Tổ chức, báo cáo công việc trực tiếp với Tỉnh ủy.

Ban Tuyên huấn Bình Thuận đã có nhiều hoạt động chuyên môn về mở lớp, tuyên truyền cách mạng. Tháng 9, tháng 10/1949, Ban giúp Tỉnh ủy mở lớp học chính trị cho cán bộ tỉnh, huyện, thời gian một tháng với gần 50 học viên tham dự. Đầu năm 1950, Tỉnh ủy tổ chức học tập nội dung về *Dân chủ mới, Sửa đổi lề lối làm việc của XYZ*. Từ năm 1950 - 1952, Tuyên huấn Bình Thuận tiếp tục giúp cấp ủy mở lớp, giảng bài cho cán bộ, đảng viên cấp huyện, ban ngành, đoàn thể; đồng thời, tuyên truyền các chủ trương như: tích cực chuẩn bị chuyển mạnh sang tổng phản công, thi đua phát triển Đảng đông đảo và mạnh mẽ, tuyên truyền Đảng Lao động Việt Nam ra hoạt động công khai, Đại hội Đảng bộ tỉnh Bình Thuận lần thứ II (8/1952)... Ban còn ra tờ “Nội san” - bản tin của Tỉnh ủy để kịp thời tuyên truyền nhiệm vụ cách mạng.

Từ khi thành lập đến kháng chiến chống Pháp thắng lợi năm 1954, Tuyên huấn Bình Thuận đã tổ chức tuyên truyền giáo dục chính sách, đường lối kháng chiến của Đảng, Chính phủ đi vào chiều sâu. Các hình thức mở lớp, tuyên truyền được thực hiện chặt chẽ, sâu rộng xuống địa phương và đều khắp địa bàn.

3. Tuyên huấn Bình Thuận góp phần cùng Đảng bộ và nhân dân đánh thắng đế quốc Mỹ xâm lược (1954 - 1975)

Từ năm 1955, Tuyên huấn Bình Thuận gặp nhiều khó khăn. Phần lớn cán bộ thực hiện Hiệp định Genève tập kết ra Bắc, chỉ bố trí một số ít đồng chí bí mật ở lại thành lập Tỉnh ủy. Trước tình hình địch đàn áp phong trào cách mạng khốc liệt, cơ quan Tỉnh ủy phải di chuyển nhiều nơi xa dân. Công tác tuyên huấn thiếu cán bộ, hoạt động bí mật, xa dân, nên chưa thành lập được bộ máy mà do đồng chí

Trần Lê - Bí thư Tỉnh ủy trực tiếp phụ trách Ban Tuyên huấn, cùng lãnh đạo các cấp ủy và đảng viên cơ sở trực tiếp thực hiện. Đến tháng 6/1957, đồng chí Hoàng Từ được bổ sung vào Tỉnh ủy, trực tiếp phụ trách công tác Tuyên huấn.

Phương thức công tác tuyên truyền lúc này hoàn toàn bí mật. Các đồng chí lãnh đạo tỉnh triển khai cho cán bộ huyện, thị. Từ huyện, thị đưa xuống cán bộ xã, từ đây bí mật triển khai cho cơ sở. Một số cán bộ có khả năng chuyên môn được phân công nắm bắt tin tức qua Đài tiếng nói Việt Nam, qua nội dung các báo chí do địch phát hành, biên soạn thành bản tin phát hành xuống các địa phương, tuyên truyền trong nhân dân. Tỉnh ủy phát hành tờ “Hòa bình - Thống nhất”, đăng tải các chủ trương của Đảng, âm mưu phá hoại Hiệp định của địch, gương đấu tranh dũng cảm của cơ sở... Tờ báo duy trì được một thời gian thì đình bản, chuyển thành tài liệu tuyên truyền loại nhỏ để phục vụ cán bộ hoạt động bí mật.

Cuối năm 1960, cách mạng Bình Thuận chuyển sang giai đoạn mới. Tháng 8/1961, Tỉnh ủy tổ chức hội nghị bàn kế hoạch công tác những tháng cuối năm và thành lập các ngành chuyên môn, giúp cấp ủy Đảng thực hiện nhiệm vụ. Ban Tuyên - Văn - Giáo (Tuyên huấn - Văn hóa văn nghệ - Giáo dục) được tái lập. Từ khi tái lập, trải qua quá trình hoạt động, đội ngũ cán bộ, lãnh đạo Ban Tuyên - Văn - Giáo luôn thay đổi liên tục, không ổn định, do đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng hoặc hy sinh khi làm nhiệm vụ. Lãnh đạo hoặc phụ trách Ban từ 1961 đến 1965 gồm các đồng chí: Trần Như Khuôn (Năm Lược, 8/1961), Nguyễn Văn Tiềm (Nguyễn Tiên, 1962), Hoàng Từ (cuối 1962), Lê Khắc Thành (Trịnh Công Hóa, 1965).

Hội nghị Tỉnh ủy tháng 8/1961 và tháng 2/1962 đề ra nhiệm vụ cho ngành Tuyên giáo: “tăng cường công tác tư tưởng trong Đảng, củng cố phát triển Đảng, Đoàn đều khắp, nhất là ở những hướng quan trọng; gấp rút đào tạo cán bộ kịp đáp ứng nhu cầu phong trào trước mắt”. Hoạt động của ngành đã phát triển thành nhiều bộ phận chuyên môn như: giáo dục, tuyên truyền, văn nghệ, báo chí, huấn học. Cuối năm 1963, trường Đảng tỉnh được thành lập, trực thuộc Ban. Các lớp học tập giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên bắt đầu được tổ chức từ thời gian này trở đi. Nội dung học tập gồm các bài như: *Những điều thường thức về chủ nghĩa Cộng sản; Đường lối, nhiệm vụ, phẩm chất, phối hợp cách mạng miền Nam; Công tác dân vận; Chính sách dân tộc; Chính sách vận động binh lính và nhân viên chính quyền địch; Những điều cơ bản về xây dựng Đảng; Năm bước công tác vận động cách mạng...* Sau mỗi đợt học tập, các học viên làm bản tự kiểm điểm liên hệ nhiệm vụ, vì vậy đã có tác động tốt đến công tác xây dựng Đảng bộ.

Từ năm 1968 - 1975, địa bàn Bình Thuận chia thành hai tỉnh Bình Thuận, Bình Tuy, ngành Tuyên huấn được hình thành, hoạt động ở hai địa phương. Lãnh đạo (hoặc phụ trách) Ban Tuyên huấn Tỉnh ủy Bình Thuận gồm các đồng chí: Hồ

Phú Diên (Đồng Sĩ Kỳ, 1968); Nguyễn Chí Thành (1973); Ngô Triều Sơn (1974). Lãnh đạo (hoặc phụ trách) Ban Tuyên huấn Tỉnh ủy Bình Tuy gồm các đồng chí: Nguyễn Văn Năng (1968), đồng chí Vũ Hồng (1973). Năm 1969, với thành tích xuất sắc trong công tác, Ban Tuyên huấn Tỉnh ủy Bình Thuận được Hội đồng Cố vấn Chính phủ Cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam tặng Huân chương Giải phóng hạng III.

Công tác tuyên truyền từ sau khi có Hiệp định Paris (27/01/1973) về Việt Nam được đẩy mạnh, nhất là giai đoạn quyết định đầu năm 1975. Ban Tuyên huấn Bình Thuận phát hành bản tin đều kỳ phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền chiến thắng cả tuyến tuyến và hậu phương. Nội dung đưa tin trong tỉnh, tin mới nhận, tin chiến thắng các tỉnh khu vực Cực Nam Trung bộ (khu VI), tin toàn Miền và những trận đánh địch điển hình. Công tác Tuyên huấn tỉnh Bình Thuận đã góp phần cùng Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh giải phóng quê hương 19/4/1975, giành thắng lợi hoàn toàn, mở sang một trang sử mới.

4. Tuyên giáo Bình Thuận trong chặng đường xây dựng và phát triển quê hương (1975 - 2020)

Đầu năm 1976, thực hiện chủ trương của Trung ương, tỉnh Thuận Hải được thành lập. Ngày 22/11/1976, Ban Thường vụ Tỉnh ủy có quyết định số 1352-QĐ/TU thành lập Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy. Lãnh đạo Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy từ 1977 đến 1992 gồm các đồng chí: Hồ Viết Hách (1977), Vũ Hồng (1979), Ngô Triều Sơn (1982), Nguyễn Trung Hậu (1983), Phan Minh Đạo (1986).

Tổ chức Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, cũng như tên gọi “Tuyên giáo”, chính thức hình thành từ thời gian này. Các bộ phận chuyên môn của Ban (lúc này chưa gọi là phòng) gồm: huấn học, tuyên truyền, khoa giáo và văn phòng. Đầu năm 1986, Tỉnh ủy quyết định nhập Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng tỉnh vào thành bộ phận trực thuộc Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy. Cùng với sự hình thành Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, bộ máy Tuyên giáo huyện, thị cũng được củng cố, thành lập. Đến cuối năm 1984, các Ban Tuyên giáo huyện, thị được củng cố và hình thành được 3 bộ phận: tuyên truyền, huấn học và khoa giáo.

Từ năm 1976 - 1992, Đảng bộ tỉnh lãnh đạo nhân dân cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ tổ quốc. Nhiệm vụ chính trị của ngành Tuyên giáo tỉnh cũng được phân định rõ ràng hơn: “tham mưu cho cấp ủy về công tác tư tưởng”. Công tác Tuyên giáo không trực tiếp làm các nhiệm vụ giáo dục, trường Đảng, văn hóa, văn nghệ, báo chí, nhà in như trong kháng chiến, mà được xác định là cơ quan tham mưu, triển khai tuyên truyền - giáo dục các chủ trương của Đảng thông qua hệ thống ngành Tuyên giáo; qua đó nắm bắt, theo dõi kết quả, báo cáo, đề xuất kịp thời cho cấp ủy. Ban Tuyên giáo từ tỉnh đến cơ sở đã có nhiều

cố gắng bám sát nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ và sự chỉ đạo của cấp ủy, hướng mọi hoạt động của ngành về cơ sở.

Việc biên soạn tài liệu, đề cương, kế hoạch, hướng dẫn tuyên truyền, giáo dục cán bộ, đảng viên và nhân dân có nhiều tiên bộ. Công tác tuyên truyền phát động quần chúng, bước đầu tạo sự chuyển biến mới về chính trị và tinh thần, tạo niềm tin tưởng của nhân dân đối với Đảng và chế độ. Ngành Tuyên giáo tỉnh đã thực hiện nhiều đợt sinh hoạt chính trị lớn như: tuyên truyền Nghị quyết 24 của TW Đảng về công tác cách mạng miền Nam trong tình hình mới (tháng 01/1976); về khôi phục, cải tạo và phát triển kinh tế - xã hội từ năm 1977-1979; hành trình rước đuốc Hồ Chí Minh (tháng 2/1980); Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV, V, VI; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ I, II, III... Từ sau Đại hội VI (1986) của Đảng đề ra đường lối đổi mới, ngành Tuyên giáo tiếp tục phát huy những kết quả đạt được, khắc phục khó khăn, tham mưu cho cấp ủy về công tác tư tưởng, xây dựng xã hội chủ nghĩa, bảo vệ tổ quốc và làm nhiệm vụ quốc tế.

Tháng 4/1992, thực hiện chủ trương của Trung ương, tỉnh Thuận Hải được chia thành hai tỉnh Ninh Thuận, Bình Thuận. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Bình Thuận được thành lập lại, củng cố tổ chức và đi vào hoạt động. Qua quá trình sáp nhập, kiện toàn bộ máy, Ban được quy định rõ ràng hơn chức năng, nhiệm vụ: *là cơ quan tham mưu cho cấp ủy về công tác tư tưởng - văn hóa, khoa giáo và lịch sử Đảng*. Lãnh đạo Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy từ năm 1992 đến 2020 gồm các đồng chí: Lương Sơn (1992), Ngô Minh Chính (1996), Huỳnh Thanh Tâm (2006), Bùi Thế Nhân (2011), Hồ Trung Phước (2015). Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Bình Thuận tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động, với 05 phòng chuyên môn (Tuyên truyền, Giáo dục lý luận chính trị, Khoa giáo, Lịch sử Đảng, Văn phòng Ban; năm 2008, thành lập Bộ phận 03 thực hiện nhiệm vụ tham mưu Thường trực cấp ủy về Cuộc vận động Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và năm 2011, thành lập thêm phòng Thông tin Công tác Tuyên giáo).

Về chuyên môn, công tác Tuyên giáo Tỉnh ủy Bình Thuận triển khai nhiệm vụ đi vào chiều sâu, tuyên truyền sự nghiệp đổi mới của Đảng; đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Công tác tuyên truyền thời gian này tiếp tục thực hiện sự nghiệp đổi mới đất nước của Đảng và từ Đại hội VIII (1996), đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Nhiều đợt sinh hoạt chính trị như: tuyên truyền các nghị quyết, chỉ thị của Trung ương và Tỉnh ủy về quản lý nông nghiệp, thương nghiệp, kinh tế ngoài quốc doanh; nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII - XII; nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VII - XIII; cuộc vận động Học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh (bắt đầu từ năm 2007)... Trước nhu cầu thông tin của cán bộ, đảng viên, từ năm 1992, Ban chủ trương phát hành tập *Tài liệu tham khảo*, nay là tập *Thông tin Công tác Tuyên giáo*

Bình Thuận. Bên cạnh đó, Ban còn biên soạn Đề cương hướng dẫn tuyên truyền thời sự, chính sách gửi đến Tuyên giáo cơ sở để định hướng, làm tư liệu tuyên truyền ra diện rộng, đáp ứng nhu cầu thông tin của cán bộ, đảng viên.

Từ năm 2018 trở về trước, ngành Tuyên giáo Bình Thuận có 22 đầu mối¹, thực hiện Nghị quyết số 18 Hội nghị lần thứ 6 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, hiện nay cơ cấu bộ máy tổ chức Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy được bố trí, sắp xếp từ 06 phòng chuyên môn còn 03 phòng: (1) Tổng hợp - Lịch sử Đảng, (2) Thông tin - Tuyên truyền, (3) Lý luận chính trị - Khoa giáo. Cấp huyện còn 14 ban tuyên giáo, tuyên huấn (Đảng ủy khối Doanh nghiệp hợp nhất với Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh); ban tuyên giáo, tuyên huấn của Mặt trận Tổ quốc và 5 đoàn thể tỉnh đã sáp nhập, tinh gọn các ban chuyên môn (tuyên giáo - dân vận ...).

Năm 2020, ngành Tuyên giáo Bình Thuận tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm trên các lĩnh vực của Tuyên giáo theo chỉ đạo của Trung ương và Ban Thường vụ Tỉnh ủy; trong đó, tập trung tuyên truyền, xây dựng Đảng về mặt tư tưởng góp phần đảm bảo an ninh chính trị, hoàn thành tốt công tác tổ chức Đại hội Đảng các cấp nhiệm kỳ 2020 - 2025, tiến tới Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII; đồng thời tham mưu kế hoạch, hướng dẫn việc học tập, quán triệt và triển khai thực hiện văn kiện Đại hội Đảng; phối hợp thực hiện về tổ chức bồi dưỡng cho đội ngũ giảng viên, giảng viên kiêm chức của các trung tâm chính trị cấp huyện; tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị gắn Nghị quyết số 04-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng; nắm bắt tình hình diễn biến tư tưởng chính trị, dư luận xã hội của cán bộ, đảng viên và nhân dân để kịp thời tham mưu cho cấp ủy chỉ đạo giải quyết; tăng cường thông tin tích cực, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, thông tin xấu độc trên internet, mạng xã hội; đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 20-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương về “*Tiếp tục đẩy mạnh, nghiên cứu, biên soạn lịch sử Đảng*”.

Trong thời kỳ mới, toàn ngành tiếp tục bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Tuyên giáo Trung ương và cấp ủy địa phương, chủ động nắm bắt tình hình đề xuất kịp thời, triển khai học tập các Nghị quyết của Đảng có hiệu quả; đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị; nắm bắt, đề xuất tình hình tư tưởng và dư luận xã hội có chuyển biến; biên soạn lịch sử Đảng bộ, lịch sử truyền thống địa phương có nhiều

¹ Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy; Ban tuyên giáo, tuyên huấn của 15 đảng bộ trực thuộc; ban tuyên giáo, tuyên huấn Mặt trận Tổ quốc và 5 đoàn thể cấp tỉnh.

cố gắng; thực hiện tốt công tác phối hợp các hoạt động trên lĩnh vực khoa giáo... đã góp phần tạo sự chuyển biến tích cực về nhận thức chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống trong cán bộ, đảng viên và nhân dân. Qua đó, tạo được sự đoàn kết thống nhất, nâng cao cảnh giác chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, cô vũ, động viên cán bộ, đảng viên và nhân dân góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Trải qua 90 năm xây dựng và phát triển, đội ngũ ngành Tuyên giáo Bình Thuận là những cán bộ, đảng viên được thử thách rèn luyện, trưởng thành trong hai cuộc kháng chiến, cũng như trong thời kỳ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đưa đất nước hội nhập và phát triển. Được cấp ủy phân công nhiệm vụ, cán bộ ngành Tuyên giáo qua từng thời kỳ với bản lĩnh chính trị, tinh thần yêu nước, kinh nghiệm thực tiễn và trách nhiệm, vượt qua gian khổ hăng say công tác, hoàn thành nhiệm vụ mà Đảng bộ và nhân dân tin tưởng, giao trọng trách.

III. Một số kinh nghiệm

Qua 90 năm hình thành, xây dựng và phát triển (1930-2020), công tác Tuyên giáo Bình Thuận đúc kết một số kinh nghiệm:

Một là, luôn nêu cao tinh thần cách mạng, bám sát đường lối, chủ trương của Đảng; đổi mới hình thức, phương pháp, nội dung tuyên truyền giáo dục sát hợp với từng đối tượng và nhiệm vụ chính trị từng thời kỳ; tạo sự thống nhất nhận thức tư tưởng, hành động trong cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng.

Hai là, chăm lo xây dựng ngành Tuyên giáo vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức; nắm vững và tin tưởng đường lối, chủ trương của Đảng; bám sát thực tiễn, phát hiện những vấn đề mới nảy sinh, yêu cầu bức xúc, nguyện vọng chính đáng của nhân dân; qua đó làm tốt công tác tham mưu cấp ủy đề ra chủ trương đúng đắn, chủ động, sáng tạo đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống.

Ba là, chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ lý luận chính trị, năng lực chuyên môn, phẩm chất đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ làm công tác Tuyên giáo cấp ủy; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức ngành Tuyên giáo vừa hồng, vừa chuyên; huy động mọi nguồn lực, tạo sức mạnh tổng hợp hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Thứ tư là, đội ngũ cán bộ Tuyên giáo, dù trong hoàn cảnh nào, phải trung thành với Tổ quốc, với Đảng và nhân dân; thấm nhuần Chủ nghĩa Mác – Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phấn đấu, rèn luyện “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”; giữ vững niềm tin, vượt qua khó khăn, linh hoạt triển khai công tác; có tâm huyết, nhiệt tình năng nổ, hết lòng phấn đấu vì sự nghiệp Tuyên giáo của Đảng.

90 năm qua, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, công tác Tuyên giáo và đội ngũ cán bộ Tuyên giáo đã bám sát nhiệm vụ chính trị, vượt khó, tìm tòi, sáng tạo, đổi mới nội dung, phương pháp, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác, hoàn thành nhiệm vụ mà Đảng bộ và Nhân dân tỉnh nhà tin tưởng giao phó. Tự hào về truyền thống ngành Tuyên giáo của Đảng, trong thời kỳ mới, đội ngũ những người làm công tác Tuyên giáo tỉnh nhà tiếp tục phát huy truyền thống và kinh nghiệm hoạt động của các thế hệ cha anh đi trước, rèn luyện phấn đấu nâng cao phẩm chất, đạo đức, chuyên môn nghiệp vụ để thực hiện tốt hơn nhiệm vụ nặng nề và vẻ vang của ngành Tuyên giáo, góp phần cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân trong tỉnh xây dựng quê hương Bình Thuận ngày càng giàu đẹp./.

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY BÌNH THUẬN